

[Udenrigsministeren]

ge væsentlige skridt fremad i spørgsmålet om indgåelse og efterlevelse af CSCE-forpligtelser på området.

Men den internationale situation drejer sig jo om andet end Europa. Udviklingen i resten af verden spiller afgørende ind på Europas og på vores situation.

Det kendetegnende for den verdensøkonomiske situation i de senere år har været de store ubalancer i handels- og betalingsforholdene mellem verdens førende økonomiske enheder. Jeg tænker i denne forbindelse på det store japanske handelsoverskud over for udlandet, på det amerikanske underskud og på svingningerne i valutakurser og rente. Ikke mærkeligt derfor, at der gang på gang er fremsat spådomme om det internationale økonomiske systems snarlige sammenbrud og en tilstundende lavkonjunktur.

Uden at det skal tages som udtryk for en overdreven optimisme, kan vi konstatere, at det internationale økonomiske system har vist sig stærkt nok til at fungere selv under disse ubalancer. Endog det voldsomme kursfald på børserne i oktober har til dato ikke ført til den krise, som man kunne have frygtet.

Men det er klart, at dette ikke må give anledning til letsind. Den verdensøkonomiske situation er stadig omgærdet med usikkerhed, og risikoen for tilbageslag er til stede.

De senere års skærpede opmærksomhed omkring disse helt grundlæggende problemer har imidlertid øget forståelsen for nødvendigheden af et stadig snævrere samarbejde om internationale økonomiske og finansielle problemer.

Fra dansk side har det bestandig været et ønske, at dette samarbejde styrkes, og vi kan i den forbindelse glæde os over, at der er en stigende international erkendelse af, at alle landes økonomi og velstand er forbundet med hinanden.

Alle er også enige om at fastholde og udvikle et frit og åbent handelssystem, om at videreudvikle det finansielle system og om at fremme overførslen af teknologi og viden, og denne vilje kommer bl. a. til udtryk i den såkaldte Uruguay-runde af internationale handelsforhandlinger og også under konsultationer i Valutafonden og Verdensbanken.

Et udbygget samarbejde mellem industrilandsene om den økonomiske politik med højere vækst til følge vil selvsagt også styrke udviklingslandenes eksport og dermed kunne mindske disse landes gældsbyrde.

Udviklingen i Nord-Syd-forholdet baserer sig i stigende grad på en erkendelse af, at udviklingslandenes økonomiske situation og muligheder for at gøre sig gældende i verdensøkonomien er blevet stadig mere indbyrdes forskellige. Den traditionelle opfattelse af udviklingslandene som en homogen gruppe med fælles interesser holder ikke længere. Tværtimod er det nødvendigt at lægge det enkelte udviklingslands eller den enkelte gruppe af landes situation og forudsætninger til grund for behandlingen af deres problemer, og dette kan samtidig betyde, at det enkelte udviklingslands egen politik er kommet mere i fokus, når man skal udforme det internationale samfunds bistand.

Dette er en udvikling, som regeringen aktivt støtter. Den har givet dialogen mellem industrilandsene og udviklingslandene en mere realistisk og også en mere konkret karakter.

Ved udgangen af 1987 var udviklingslandenes samlede gæld over 1.200 mia. dollars, og det svarer til næsten 40 pct. af værdien af deres samlede årlige produktion. Der er store forskelle mellem de forskellige gruppers gældsbyrde, men mange af de svage økonomier står i dag i den situation, at det ikke er muligt for dem både at finansiere renter og afdrag og samtidig at finansiere den import, der er nødvendig for, at deres investeringer kan foregå.

Omfanget af og alvoren i mange udviklingslandenes økonomiske problemer har gjort det stadig mere åbenbart, at udviklingen ikke kan vendes uden omfattende og dybtgående økonomisk-politiske reformer.

For at bidrage til en løsning af disse problemer har Verdensbanken og Valutafonden i de senere år stillet flere ressourcer til rådighed til finansiering af programmer, der vil kunne bidrage til gennemførelse af netop økonomisk-politiske reformer, og i disse programmer spiller behovet for en ændret fordeling af ressourcerne gennem strukturtilpasning en meget vigtig rolle. Regeringen har derfor fundet, at Danmark må gå mere aktivt ind i samfinansiering i forbindelse med sådanne programmer.

På baggrund af det økonomiske perspektiv, der tegner sig for udviklingslandene, vil det være nødvendigt til stadighed at overveje, hvilke tilpasninger og justeringer der bør gennemføres for at sikre, at de ressourcer, det danske samfund stiller til rådighed for det internationale udviklings samarbejde, bliver anvendt så